

בדרכו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

חשך העולם – רשכבה"ג מרן ראש הישיבה זצוק"ל עלה בסערה השמימה.

יש לך ראש ישיבה מצויין! אתה יכול לשואלו הכל, גם בהלכות מזוזה. וזאת עוד בזמן שרבינו עצמו יש לו ספר מקיף בהלכות מזוזה.

סיפר נכדו חביבו הרה"ג יעקב ישראל קניבסקי, כי פעם בערב שביעי של פסח, בעת שנכנס מרן רה"י לביקור בבית רבינו, התרומם רבינו לכבודו, ושאל שוב ושוב: **"מדוע טרחתם לבוא אלי, אני הייתי צריך לבוא אצלכם"**. מרן זצוק"ל השיב כי אינו רוצה להפריעו מלימודו, אלא בא כיון שההלכה מורה להקביל את פני הרב ברגל, ודברו בלימוד במשך דקות ממושכות. בסיום הביקור שוב אמר רבינו: אינכם צריכים לטרוח לבוא אלי.

הובא בחוברת "אדיר במלוכה בשם בעל העובדה שעלה לבית הראש ישיבה לפני מספר שנים, וביקש ברכה עבור ביתו החולה. ראש הישיבה הביט בה רגע כמימרא, ואמר: "אין לה כלום".

מאוחר יותר עלו בני המשפחה לבקש גם את ברכתו של רבינו, וסיפרו לו במהלך הדברים כי הראש ישיבה שלל את דברי הרופאים ואמר כי אין כלום. הגיב רבינו: **"אם רבי גרשון אמר שאין כלום, אז אין כלום"**.

וחרד מאד רבינו לכבוד תורתו, ופעם הועבר ע"י מכון דרך אמונה, שאלה מאחד המאזינים שגר בעיר ק"ס ששאל שקבע ברית אצל מרן רה"י שישימש סנדק, ובסוף אחד מגדולי התורה הגיע לעירו, והוא הסתפק כיוון שהרה"י ודאי לא יקפיד ע"ז ויש לו בריתות רבות, וכיוון שטרחה גדולה מאד היה בשבילו לערוך הברית מחוץ לעיר מבחינת הגעה בבוקר כל המשפחה וכו', וחשב לבקש מאותו רב גדול שיהיה סנדק, ושלח לשאול קמיה רבינו שהשיב כי זה כבוד התורה, וגם בשביל הילד שלא יפסיד, וע"כ אין לשנות.

וכשבני הבליעל ניסו לפגוע בכבוד תורתו של מרן ראש הישיבה, רבינו כאב מאד והשתתף זמן ארוך יחד עם גדולי ישראל בעצרת מחאה למען כבודו.

וכן הרה"י ידוע כמה העריך מאד את רבינו והתבטל אליו מאד, וכפי שכל עם ישראל שמע דברי קדשו בעת אשכבתיה דרבי: היום, זה וי לארעא דישאל, כאן זה גברא רבא, זה לא גברא רבא שיש עוד גברא רבא, זה היה הגברא רבא היחיד של ארץ ישראל, לא שחסר אחד אלא כעת אין גברא רבא בכל ארץ ישראל ובכל העולם כולו. כעת אין גברא רבא חסרה ההשפעה, ואם אין ההשפעה זה איום ונורא.

אוי, גדול השאת והשבר, אבד אור העולם אביהם ורבן של ישראל רשכבה"ג מרן ראש הישיבה זצוק"ל, פלגי מים תרד עיני, ננסה אולי לתת טעימה קלה מהאהבה הגדולה והנוראה ששררה בין רבותינו מצוקי ארץ רביה"ק הדרך אמונה לראש הישיבה.

[ברבות השנים נעשו מחותנים, כאשר חתן רבינו, הגאון הגדול רבי אלעזר דוד אפשטיין מר"י תורה בתפארתה, חיתן את ביתו עם הרב צבי יהודה גרבוז בן הגאון הגדול רבי איתמר גרבוז ר"י ארחות תורה, ונכד מרן רה"י, וכן היו בקשרי משפחה ע"י הגאון הגדול רבי צבי יהודה אדלשטיין ר"י ארחות תורה בנו של הרה"י וחתן אחותו של רבינו].

הקרבה החלה כבר מתקופת לימודם בישיבת לומז'א, כפי שרבינו היה מספר בערגה: כשהגעתי ללומז'א בפתח תקוה בהוראת דודי היחזון איש, הוא ציווה עלי לדבר בלימוד עם הבחורים הטובים בישיבה. בין השמות ציין היחזון איש את רבי גרשון ואמר לי: **"דאס איז דער דמות פון די ישיבה"** [זוהי ה'דמות' של הישיבה!].

אמנם, סיים רבינו ואמר בענוותנותו: "אני לא העזתי לגשת אליו, כי רבי גרשון נחשב בשעתו העילוי של הישיבה, והיה בחינה של יראת הרוממות לגשת אליו.

וכן סיפר רבינו שזוכר איך שהגיעו הגאון רבי צבי יהודה אדלשטיין עם בניו הגדולים ללומז'א והושיבם במזרח, והיה מוסיף בהתפעלות **שדברו בישיבה שהם הגיעו לאחר שסיימו את הש"ס עם אביהם**.

רבינו היה מפליג מאד בשבחו, ואחז שהוא מופלג בדורו ויש לברך עליו ברכת שחלק מחכמתו בשם ומלכות, [דעת רבינו שיש לברך על מופלג בדורו], ובעניי הנהגת הציבור מאז פטירת רשכבה"ג מרנא אילת השחר זצוק"ל, מכתבים שהיה חתום עליו הרה"י היה חותם עליו רבינו בלב רגוע, וסמך עליו במאד מאד, רבינו סיפר בשבחו של הרה"י על ערלכקייט הגדולה שלו.

מספר הרה"ג ר' יצחק נוימן שליט"א, כי נכנס לרבינו עם שאלה בהלכות מזוזה ובעוד ענין. רבינו שאלו באורח נדיר: היכן אתה לומד? וכשהלה השיב בישיבת פוניבז' אצל מרן ראש הישיבה, נענה רבינו:

הרה"י התבטא בפני תלמידו הגאון ר' ישראל יצחק הוניגסברג, שבשמיים התחשבו בכל מילה של מרנא הקה"י, וכמו זה מתחשבים בכל מילה של מרנא הדרך אמונה.

קיבלנו מכלי ראשון שסיפר שבבחירות ניסן תשע"ט היה כינוס לפני הבחירות בראשות גדולי ישראל חברי מועצת גדוה"ת למען יהדות התורה, ולאחריו היה כינוס מרכזי ברחובה של עיר, ופורסם קריאה ע"ד מרנן ורבנן גדולי ישראל שכל תושבי ערי המרכז יגיעו לב"ב לכינוס, אז אצלו בקהילה שלחו אותו לשאול קמיה מרן רה"י האם לבטל את ישיבת בין הזמנים ולבוא לכינוס בב"ב כיוון שלמעשה כבר היה כינוס למען יהדות התורה וכמובן שהם השתתפו בו, והראש ישיבה השיב: צריך לשאול את רבי חיים, (ולמעשה השיב רבינו שצריך לטרוח לבוא לכינוס בחירות בבני ברק למען קיום הדת בא"י).

אחד התלמידים מספר, כי פעם שאל לראש ישיבה שאלה מסויימת, והראש ישיבה השיב: אני לא יכול לענות על השאלה, תלך לרבי חיים, הוא שולט, הוא שולט על כל העולם.

ובשיחה ברבים הסביר מרן שליט"א את פשר הדברים: נאמר במסכת אבות (ו, א) "כל הלומד תורה לשמה נותנת לו מלכות וממשלה." מלכות הוא מרצון העם ואילו ממשלה היא בעל כרחם.

אצל רבי חיים, הסביר הראש ישיבה, רואים הן את המלכות בכך שהוא תל-תלפיות והכל באים לבקש ממנו עצה וברכה והכרעתו הכרעה של דעת תורה היא, והן את הממשלה בעל כרחם של הרשויות והעולם החופשי. לדוגמא, נקט מרן זצוק"ל, רבי חיים לא רצה שרחוב לנדא יהיה פתוח בשבת, כדי שלא יהיה מעבר מרמת גן לבני ברק וכך נהיה, למרות שהחילונים מתנגדים בנחרצות לכך! זה הכח של רבי חיים מלכות וממשלה.

ובהזדמנות אחרת התבטא בפני שואל שביקש את עצתו: אם אתה רוצה רוח הקודש תלך לרבי חיים.

כשאחד התלמידים תיאר באוזני מרן זצוק"ל לפני כמה שנים את סדר לימודו המפליא של רבי חיים, ועל הסיום הגדול של כל התורה כולה שנערכת על ידו מידי ערב פסח. דפק מרן זצוק"ל ברגש על השולחן, ואמר: "אשרי הדור שרבי חיים בתוכו!"

הגאון ר' משה חליוה שליט"א מרבני המערכת מביא בספרו "פתחי חיים", כי לפני קרוב לעשרים שנה שגדולי עולם היו עוד בין החיים, שאל ממרן רבינו הגרי"ג אדלשטיין כמה שאלות בהלכה ומרן אמר לו בהאי לישנא "צריך לשאול פוסק, צריך לשאול את רבי חיים קניבסקי".

והוא עצמו בניחום אבלים שישב שבעה על בנו רבי שמעון יוסף שאל שאלות בהלכה שנגעו לו לאותו זמן. ולאחר פטירת רבינו, עודד הקמת וחיזוק ארגונים לע"נ רבינו, שיח אמונה, ארחות יושר, ישיבת ר' חיים, ובהקמת קרן רבינו חיים, ועוד פעולות חיזוק לע"נ, ונשא דברי חיזוק לזכרו במסע אשכבתיה דרבי, וכינוסי הזכרון לע"נ, ועוד.

קשה להרחיב בשעה קשה זו, רק נסיים בדברי הרה"י במסע אשכבתיה דרבי לויית רביה"ק זצוק"ל, הנוגעים כעת מאד, כאשר בשנה ורבע חשכו המאורות, רבותינו הגדולים עזבנו למנוחות, ויהיו הדברים לע"נ הטהורה:

מה אנחנו חייבים לעשות כעת? מה צריך לעשות, כעת חסר השפעה, יש עוד גמרא שהקב"ה עושה דין לצדיקים, אצל צדיקים זה לא עונש, זה רווח לצדיקים והקב"ה מתעלה, צריך מדרגה, אנחנו בדור עני דור יתום חסר לנו בעלי מדרגה שנוגיש שכל הדור שחסר לנו ההשפעה, להוסיף יראת שמים על כל אחד ואחד, יש צורך ביראת שמים.

ואיך מוסיפים יראת שמים? לב אבן לא מקבל השפעה, יש עיצה, מוסר היא העצה היחידה לעסוק בספרי מוסר שהיא עושה שהאדם יראה ביקורת עצמית, ביקורת עצמית לפשפש במעשיו, היצר הרע חזק מאוד וצריך כל רגע ורגע השפעה וסייעתא דשמיא שלא להיכשל - את ה' אלוקיך תירא.

תיעודים: שוקי לרר.

יו"ל ע"י מכון "דרך אמונה" בקול ובכתב - קו דרך אמונה: 0799-211-666 לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com